

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kasal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvétetnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Fenyegető veszedelem.

Előkelő kezekből kaptuk a következő cikket, melyet a benne rejlő fontos tényekre való tekintetből szőröl-szóra közlünk.

Sokáig gondolkodtam azon, hogy az alább következő cikket megírjam-e? Nem volt bennem a bátorság, hogy avatatlannal tollammal belekontárkodjam professzionátus újságírók mesterségébe és visszatartott az írástól az a tudat is, hogy ilyenkor nyári időben az a vélemény terjed el, miszerint nincs az újságokban olvasásra érdemes dolog. Mert úgy vagyunk mi gyarló földi emberek, legkivált a bajaiak, hogy a nyári melegben legfőképp aludni szeretünk és szeretnők, ha minden, ami közöttünk van, velünk együtt aludna. Azonban mindezen dolgokat egy fontos tény ellensúlyozta, még pedig oly nagy mértékben, hogy döntő körülménnyel hatott rám e sorok megírására. Ez a tény pedig szeretett városunk javainak előmozdítása, melynél fontosabb feladata senkinek sem lehet. Ez a feladat pedig sokszorosan vár megoldásra előttünk most, amikor nagy veszedelem fenyeget bennünket, olyan veszedelem, melyet elhárítani mindenkinek szorgos kötelessége.

Tudvalevő dolog, hogy a városok nagy versengést folytatnak egymással azért, hogy melyik képes több katonaságot kapni, mert bizonyos, hogy a katonaság nagy tömege, a tisztak életmódja nagy forgalmat hoz a kereskedők és iparosok körébe. Csak ott láthatnak a kereskedők és iparosok valamennyit vissza abból, amit adó fejében az államnak fizetnek, ahol katonaság állomásozik.

Ami városunkban évekket ezelőtt meg-

lehető nagyszámú katonaság állomásozott. Egynéhány kaszárnya épületünk volt és mind hangos volt a katonaság zajától, és hangos volt tőlük a város is. Azonban az idő telt, múltott és a katonaság megfogyott nagy kárára és nagy veszteségére a helybeli iparosoknak és kereskedőknek. Többször hangzott fel a kérés, hogy tegyen a városi hatóság lépéseket nagyszámú katonaság idehelyezése iránt. Sokszor sürgették a nagyszámú katonaságot legkivált akkor, amikor még több kaszárnya-épület állt rendelkezésre. Vagy nem volt elég heves az ostrom, amelyet a tanácsnak az illetékes ténylezőknél meg kellett indítani, vagy pedig más körülmények játszottak közre, — elég az hozzá katonaságot nem kaptunk és három kaszárnya-épületből bérház lett.

Utóbbi időben híre jár, hogy a jelenleg itt állomásozó honvédhuzárságot is elvesztjük, mert a kaszárnya-épületek, melyekben a legénység el van helyezve már nem felelnek meg a kor kívánalmainak. Első és legfontosabb kötelesség tehát utána járni a dolognak és vagy az épületek alapos helyreállításával, vagy pedig esetleg új épületek emelésével megtartani, esetleg szaporítani a katonaságnak nálunk állomásozó létszámát. Jól tudom, hogy anyagi viszonyaink nem nagyon engedik meg a túlságos költségek, de tudjuk azt is, hogy a katonaság elvesztése oly súlyos kárt okozna városunknak, amelyet alig tudnánk kiheverni.

Hiszen köztudomású tény, hogy városunknak alig van környéke és így sokszorosan kell törődni minden egyes tényezővel, ami forgalmunkat emeli.

Figyelő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS. Julius I-én új előfizetés nyílik a Bajai Hirlapra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni. Vidéki előfizetőinket pedig, kik az előfizetéssel hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük, hogy a lap akadálytalan továbbküldése érdekében azt mihamarabb beküldeni sziveskedjenek.

Helybeli és vidéki hírek.

Törvényhatósági közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi július hó 8-án délután 3 órakor rendszerint közgyűlést tart, melyen *Schmausz* Endre főispán elnököl. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Polgármester jelentése a közigazgatás állapotáról. 1. A nagym. m. kir. Belügyminister úrnak leirata az 1900. évi zárszámadosok jóváhagyása tárgyában. 3. Ugyanannak leirata a 7 éven felüli elhagyott gyermekek gondozási költségeinek a gyámpénztári tartalékalap kamatjövödelméből leendő fedezése iránt hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. 4. Ugyanannak leirata a városi szervezési szabályrendeletnek az állatorvosi szolgálatra vonatkozó szakaszainak módosítására nézve felmerült észrevételek tárgyában. 5. Ugyanannak leirata az újonnan építendő városi kózkórház építési munkálatainak biztosítása tárgyában. 6. Ugyanannak leirata az újonnan létesítendő városi kózkórház építési és felszerelési költségeire szükségeltető hosszú lejáratú kölcsön feltételeinek jóváhagyása tárgyában. 7. Ugyanannak leirata a Kozaesek Ernő lemondása folytán üresedésbe jött bizottsági tagsági hely betöltésére vonatkozó közgyűlési határozatnak jóváhagyása tárgyában. 8. Nagym. Láng Lajos m. kir. kereskedelemügyi minister úrnak leirata tájérazja vezetésének átvételéről. 9. Főispáni átirat a Willmann János lemondása folytán üresedésbe jött tiszti mérnöki állás betöltése tárgyában. 10. Polgármester előterjesztése a törvényhatósági kőzatukon fix és hektométer

T Á R C Z A.

Olaszországi úti emlékek.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Írta: **Demuth Gyula.**

ÜTUNK A MAGYAR TENGERPARTIG.

Alig lehet kellemesebb pillanatot elképzelni, mint a melyben — régi hő vágyakozásunkat teljesíteni látva — az indulásra kész vasúti kocsi belsejében azzal a tudattal helyezkedünk el, hogy Romába utazunk.

És ugyan ki az a boldog halandó, a kinek lelkét egyszer-mászor ne járta volna át még az óhajítás: szépséges Olaszhon világhírű székhelyét, a föld örökvárosát láthatni?!

Olyan kívánság ez, mely úgyszólván vele születik az emberrel és kíséri a sírig.

De a vonat indul; lépünk a kocsi ablakához és mondjunk még egy Isten hozzádot búcsuzó ismerőseinknek.

A fumei gyorsvonalon ülünk, mindnyájan Romába utazók. Képviselve vap útítársainkban az országunk csaknem minden kath. egyházmegeje, a társadalom értelmiségének valamennyi osztályával. Nem nehéz itt összeismerkedni; egy magasztos ezél elérése fűzi össze mindannyit. Szeretetteljesen fogadják, köszöntik, szólítja egymást valamennyi. Kor, vagyon és rang-külömbőségét egyik sem erezteti uti társával. Sőt bizalomteljesen közeledik egymáshoz mindenki, s elmondván minden dolgát-bajját, befejezésül valamennyi egyetértőleg jelenti ki, hogy boldognak érzi magát e rég tervezett kedves utazása által.

Mily kellemes kezdete ez ennek a hosszú útnak!

A Budapestről történt indulás után — Adony — Szaboles, Sárbovárd, Dombóvár, Kaposvár és Körös nagyobb állomásokat érintve — nyolczadfél órára Zágrábba érkezik a vonat. Ez az első állomás,

hol a hosszabb fentartás miatt kiszállni és étkezni lehet. Izletes ételek és italok várják itt az utast.

A horvát fővárost elhagyva igen érdekessé válik a táj, mely Karolyváros, majd Cameral — Moravice állomásnál szépségében fokozódva, Lienenel tőpöntjét ér el. Itt emelkednek szőlő magasságúra a Karst hegyek még májusban is hóval borított kopár ormai. A vonat sötét útja mindenütt a hatalmas hegység kőfalai között visz el. Buccarinnál aztán egy szabad látkör tárul a szem elé, s egy nyílt, magas fensíkon vonul végig a vasúti vonal, míg nem egy váratlan fordulatnál a tenger roppant kék tükre jelenik meg az utas tekintete előtt. Olyan meglepetés ez arra nézve, a ki itt még nem jár, a melyhez foghatót elképzelni sem lehet.

Alig tudunk szabadulni a gyönyörű kép szemlélésétől és észre sem vesszük, hogy a vonat erősen fűkezett kerekeivel mily magasról ereszkedik alá az aránylag rövid úton. Csak a tenger, a szépséges magyar tenger köli most le minden utas figyelmét. Annak végtelenbe nyúló látszó határait fürkészik a kutató szemek.

Fiume! hangzik az utazás 16-ik órájában a kalauz szava. — Fiume! Mily jól esik ezt hallani, mily sokat lehet e szóval mondani nekünk magyaroknak. Magyarország egyetlen kikötő városa melyelyel hazánk is része a világhatalomnak. Kapos és kikötőváros ránk nézve, mely bennünket a világkereskedelemben esatol és kulcs, mely megnyitja előttünk a föld minden országát.

Fiume szőpen fejlődő város, 615 km. nyíre van Budapesttől. Gyönyörű épületei közül kiemelkednek a kormányzósági palota és a tengerészeti akadémia. 35 ezernyi lakosságának nagy része azonban olasz nyelven beszél. De az állami jellegű, magyar tannyelvű iskolák mindjobban tért hódítanak a magyarságnak.

UTAZÁS AZ ADRIÁN.

Mintegy kétszázan voltunk magyarok, a kik Romába utaztunkban az Ungaro-Croata tenger-

hajózási társulat Villám nevű gyorsgőzösén Fiuméből Anconába hajóztunk.

En is azon sokak közé tartoztam, a kik ezúttal léptek először tengerre. Engem is elláttak tehát minden rangú és rendű ismerőseim, bensős és külső barátain „hasznos tanácsokkal” ez utazás alkalmából.

„Csak bátorság és hidegvér a tengeren!” — szölt a bucsuzásnál egyik jóakaróm.

„Minél jobban jóllakni és azután egykedvűen nekiindulni!” biztatott egy tengerjáró úr.

„Ha vihar támad, legezelszerűbb a hajó belsejébe huzódni,” magyarázta a harmadik.

„Nem úgy!” — szölt közbe a negyedik. — Sokkal okosabb dolog a fűdélzeten maradvia, a friss levegőt élvezni és tova maradó partok felé szegezni a tekintetet: így utazni a tengeren.”

„A fő az — rivalt rám a bucsukézsziorsztársnál egy fővárosi barátom — hogy az ember ott is azt képzelje, mintha az államvasutak viczinálisain himbálódnék.”

„Szóval lélekben a szárazföldön maradvia kell utazni a tengeren!” — fejezte egyik legrégibb iskolatársam, a ki már a fumei gyorsvonalat kocsijáig hozta utánam jóakaró tanácsát.

Nos — nyájas olvasóm — én bizony ennyi és ilyen uti tanácsoktól agyon támogatva indultam első tengeri utamra. Mindezek azonban az arcomat erintő első tengeri szellővel elszálltak a fejemből és így én taniestalanul állva hordoztam tekintetem körül a tengeri kikötőben gyülekező utitársaim ábrázatait. Azon tűnődtem, hogy mekkora csomó tanácsot visz majd mindjárt magával ez a kis hajó, — ha mindnyájan egyformán elvagyunk azzal látva!

És mintha azt vettem volna észre, hogy utazótársaim egynemelyike hasonló gondolatokkal veti rám tekintetét.

De lépünk már a hajóba vezető keskeny, de hosszú hidra és ne sokáig hasonlítgassuk a ránk várakozó kis járművet össze a kikötőben horgonyzó hatalmas ocean-járókkal. A tengeri kis gözös tompa síjja csakhamar jelenti, hogy el-

karóknak felállítására tárgyában. 11. A városi tanácsnak javaslata a város határában gyakorlándó vadászati jog bérleti feltételeinek megállapítása iránt. 12. Ugyanannak előterjesztése az 1902—1904. évi járdafektetési sorrend megállapítása iránt. 13. Ugyanannak előterjesztése a járdafektetési munkálatoknak 3 évre leendő biztosítása iránt. 14. Ugyanannak javaslata a járdatéglák előállítására vállalatnak 3 évre leendő biztosítása iránt. 15. Ugyanannak előterjesztése a birtokváltozásai díjak szedhetőségére vonatkozó engedély határidejének meghosszabbítása iránt. 16. Ugyanannak jelentése nagym. Császka György kalocsai érsek új ünnepegyes fogadtatása alkalmából felmerült költségek tárgyában. 17. Ugyanannak jelentése a róm. kath. plébánia épület helyreállításával felmerült 237 K. 98 f. költségre nézve a hitelátruházási jog engedélyzése iránt. 18. Ugyanannak javaslata az építendő szinkor helyének kijelölése tárgyában. 19. Ugyanannak javaslata a városi pénztári helyiség áthelyezése iránt. 20. Ugyanannak előterjesztése a nagykaszánya helyreállítási munkálatainak felmerült 51 K. 99 f., a Mátéháza pusztá VI. sz. majorsága istállójának helyreállításával felmerült 20 K. és a pestmetszei ármentesítő társulat részére a folyó évre biztosított 990 K. adóvisszatérítési összegre nézve a hitelátruházási jog engedélyzése iránt. 21. Ugyanannak jelentése a sörfház-utcai árterzi kút helyreállítási költségeinek leszárolása tárgyában. 22. Ugyanannak előterjesztése a régi számvéviségi irafok rendezése tárgyában. 23. A helyi iparkiallítás végrehajtó bizottságának javaslata a bajai ipartestületnek a kiállításí pénzmaradvány végleges átengedése iránt benyújtott kérvény tárgyában. 24. Nagyváros közönségének átirata az önálló vámtérület létesítése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt. 25. Pozsony város közönségének átirata új választási törvény alkotása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felterjesztésének pártolása iránt. 26. Arad város közönségének megkeresése a Kossuth-szobor felállításának szorgalmazása tárgyában Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságához intézett átiratának támogatása iránt. 27. Özv. Löwenstein Frigyesné, Csermák Sándor, Hildensztal Antal, Krausz Pál és Csapláros Ferencné kérvénye a városi bérházban birt boltjaink bérletének meghosszabbítása iránt. 28. Dr. Lemberger Ármin és özv. Löwenstein Frigyesné kérvénye a városi bérházban birt emeleti lakások bérletének meghosszabbítása iránt. 29. Grünhut Miksa ajánlata a Haynald-utczában fekvő és a város tulajdonát képező ugynevezett kántorlaknak megvetele iránt. 30. Somogyi Agost és Solymos Gusztáv haszonbérletének kérvénye a mátéházai I.—II. sz. majorság területén általuk emelt gazdasági épületek megváltása iránt. 31. Weidinger Salamon és fia mátéházai haszonbérletének előterjesztése szerződésszegés miatt bírságot és kártérítési összeget megállapító tanácsi határozat ellen. 32. Szabó György legelőbérletének kérvénye haszonbéri összegeből a folyó évre 400 koronának elengedése iránt. 33. Özv. Löwy Jakabné kérvénye építkezés

ezelőre a közterületből 5 — önek átengedése iránt. 34. Fábik János kérvénye építkezés céljaira 3 — öi közterületnek megváltása iránt. (Első szavazás. 35. Wellisch Gezámán kérvénye építkezés céljaira 4 — öi közterületnek megváltása iránt. (Első szavazás.) 36. Latinovits Antal és nejeinek ajánlata a homokvárosi gyermekjertőkhöz céljaira szükségesítő ház és telek megvetele iránt. (Első szavazás.) 37. Perndl István és neje, ugy Plaveczi Andráis és nejeinek közös kérvénye a szülők közötti útnak átengedése iránt. (Első szavazás.) 38. Hirschenstein Gyula áttörési oklevelenek meghirdetése. 39. Tury Mátyas tiszti ügyésznek kérvénye újabb 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt. 40. Lengyel Andor pénztári ellenőr kérvénye 4 havi szabadságidő engedélyezése iránt. 41. Kerek Illés könyvelőnek kérvénye 1 havi szabadságidő engedélyezése iránt. 42. Ladányi Antal írónak kérvénye 4 havi szabadságidő engedélyezése iránt. Netán utólag még beérkező és szabályszerűen közzé teendő egyéb tárgyak.

Évzáró ünnepély a főgymnasiumban. A múlt tradícióhoz híven — a ciszterezita rend bajai főgymnasiumának tanárkara és ifjúsága június hó 28-án — szépen sikerült iskolai ünnepélyvel zárta be a tanévet. Nagyszámú előkelő közönség adott egymásnak találkat erre az alkalomra a gymnasiumi tágas tornacsarnokban, hol az ünnepély délután 5 órakor a „Hymnus” éneklésével kezdődött. Az intézeti zeneközpont kezdő növendékeinek belevonásával megerősített zenekar pompásan harmonikus kísérlet szépen illeszkedett a hazafias dallamokba. A szép összjátékot produkáló intézeti zenekar — különben Nagy Vaszl tanárt valja mesterül, kinek kiváló érdeme, hogy főgymnasiumunknak inamár technikailag megcedzett és gondosan begyakorolt zenekara van. — Közégyelven tárgya volt ezután Fölker Gusztáv igazgató alkalmi beszéde az ifjúsághoz. Az igazgató úr sok aktuális momentummal színeztet beszéde — neu egy megszívlelendő igazságot ölelt fel és általános tetszést keltett. — Következett Kollár István VII. o. tanulóknak vervelel előadott, szép szavazata: „Zizim” Zalár Józseftől. A zseniális szavazott meztapsolták. Szavazlat után az ifjúsági ének és zenekar sok természetesen bajjal és közvetlenséggel interpretált „Népdal egyveleg”-et adott elő, melynek szép sikere hangos újrázásra késztetett valamennyiünket. — Rohrböck József mondott meg búcsúbeszédet az intézettől megvaló — erőtsegit tett társai nevében, — mire a sok-sok jutalom és ösztöndíj kiosztása következett. A „Marseillaise” induló lelkes hangjai közben oszlott el a termelző szülőfölség megtöltött úri közönség, melynek sorai közt ott láttuk városunk sok előkelőségét. (S. Z.)

Ünnepély a helybeli ízf. iskolában. A bajai ízf. iskolák igazgatósága és ifjúsága sikerült hangversenyszerű ünnepélyvel búcsúzott el m. hó 29-én az idei iskola évtől. Több-száz főnyi közönség jelenlétében és zajos tetszésnyilvánítással mellétt folyt le az ünnepély az iskolai díszteremben, melyet Dr. Bruck Samu iskolaszéki elnök nyitott

meg beszéddel, melyben a felekezeti iskola fontosságát hangsúlyozta. A programból messze kimagaslók Erdős Jakab isk. igazgatónak tartalmas és szépen előadott búcsúbeszéde és az ifjúsági éneknek Berger Salamon énektnar vezetése mellett precízen előadott sok énekszáma. Úgyes szavazalonak mutatkozott Deutsch Margitka elemi isk. IV. o. tanuló, aki Tompa Mihálytól szavazta el bátran és erőszel „A madár fáihöz” című verset és tetszést aratott Erdős Ilonka polg. isk. IV. oszt. növendéknek esengő hangon és ügyesen pontirozott szavazata: „A jávorfőrl” Tompatól. A műsor utolsó száma az ifjúsági éneknek által előadott „Kossuth induló” volt.

Bírói áthelyezés. A király dr. Németh Kálmán török-kánizási kir. járásbírónak eddigi minőségében a bacs-almási kir. járásbíróshoz való áthelyezését megengedte.

Szolgáltatásra való berendelés. Szamosy Bélát, a helybeli m. kir. adóhivatal nyugalomba vonult tárnokát a megejtett felülvizsgálat eredményehez képest a pénzügyminiszter újból szolgáltatásra berendelte, a mennyiben a szinýér-váraljai m. kir. adóhivatalhoz tárnokká nevezte ki.

A városi közkórház építéséhez. Értesülésünk szerint a belügyminiszter helyben hagyta a közgyűlésnek azon fellebbezett határozatát, hogy a városi közkórház építésével a Weil és Szilárd budapesti cég bízzassék meg.

Nász Latinovits Pál főispán családjában. Piukovits Elemér dr. földművelésügyi miniszteri s. fogalmazó folyó hó 15-én vezeti oltárhoz Latinovits Ilona kasszonyt, Latinovits Pál, Bács-Bodroghvármegye főispánjának leányát Budapesten. Nász-nagyközönség a véglegény részéről: Piukovits József országgyűlési képviselő, a menyasszony részéről borsodi és katymári Latinovits János főrendiházi tag.

A bajai posta- és táviróhivatal új főnöke. Marcell Andor budapesti posta- és távirófőtisztel a kereskedelmi miniszter megbízta a bajai m. kir. posta- és táviróhivatal vezetésével.

Rajzkiallítás a főgymnasiumban. A főgymnasiumi tanuló ifjúság rajzaiból és festményeiből kiállítás rendezett a folyó tanév végén Gáspár János, az intézetnek kltíró rajztanára. A kiállított díszes tárlat, melyben nagyszámú közönség gyönyörködött három napon át, ugy minőség, mint mennyiség dolgában is messze fölülmulta a sablon-szerűség niveauját és szép bizonyossága annak a modern tanmódszernek, melylyel a tanár úr — ki maga is művészember a festészetben — tanítványait beavatja a művészetnek ebbe az ágába. Pedáns tisztaság és hajszálnyi pontosság jellemző a kiállított minták legtöbbit és akad közöttük akárhány olyan festmény, mely határozottan speciális zsenialitásra vall. — A ritka szép tárlatot szemlélve, kesz örömmel szavazzuk meg főgymnasiumunk tanárkarának: Omne tulit punctum, qui misuit utile dulci.

Magyar név. Hnalkorszky Roméó bajai városi végrehajtó és három kiskorú gyermeke — vezetéknévet belügyminiszteri engedéllyel „Nemes”-re változtatta.

Halalozás. Özv. Deutsch Ignáczné szül. Sternberg Mária úrnő, Deutch Matyasnak, a „Nemzeti Szálloda” berljének edes anyja f. hó 1-én életének 64-ik évében Budapesten, hol unokájának látogatására idözött, váratlanul elhunyt. A megboldogultnak hült tetemet folyó hó 2-án helyezték Budapesten örök nyugalomra.

Tanítók gyűlése. Az orsz. ízf. tanító egyeslet „Bács Bodroghmegyei Fiókköre” folyó hó 2-án Zomborban tartotta körü ülést. A Bajáról érkező elnökséget bizottság várta a vonatnál és melegen üdvözölte az érkezőket. Délután 5 órakor előértekezlet volt, 6 órakor pedig a tanítók tisztelgetek Gräff Nikáz kir. tanfelügyelőnél és üdvözölték a kitüntetéshez. Este a „Vadászkürt” szalóban volt ismerkedő, szerdán reggel 1/29 órakor istentisztelet volt, melynél Dr. Fischer Mihály rabbi szép beszédet mondott. Kilencez órakor Erdős Jakab elnök megnyitotta az ülést. Utána Bárd Rezső szökes fővárosi polg. isk. tan., az anyaegetlet küldötte az egyeslet nevében, Dr. Kabos Márton a hitk. elüljáróság és Dr. Bruck Ármin az iskolaszék nevében üdvözölte a tanítókat. Értekeztek Nagy József bezdáni tanító, Reisz Irén bajai polg. isk. tanító és Erdős Jakab igazgató. Több egyesleti folyó ügy elintézése után az ülést véget ért.

Szélvihar pusztítása városunkban. Három napi rekkenő hőség után f. hó 2-án, a délutáni órákban hirtelen behorult az ég, de a mutakozó és óhajva-óhajtott földűtő nyári záporosóból nem lett semmi. Helyette hatalmas és pusztító szélvihar korbácsolta föl a levegőt, mely csakhamar beláthatatlan porfelhőbe burkolat mindent. Halomra dőlték a gyöngébb fiatal ákácfaék és szerte hordozta a városunkban rég látott szél-orkán a terebélyesebb fáknak hatalmas ága it és lombját. Nadas házak teteje, rozogabb épületek cserépfödele leszakadt a házakról és — miközben egy felsikertető roppanis reszketette meg a levegőt, — ledőlt a St. Rókushoz címzett temető kápolnájának tornya egészen az óra lapjáig. A városi plébánia-templomtorony keresztje szintén annyira meggörbült a szélvihartól, hogy a közle-

oldvak kötelekei és a gőzerőre működő kormánylapát néhány csapással messze eltávolít a parttól. A tenger esendes; zöldszimú tiszta vizén csupán a hajó hátrahagyott útjának fehérre kavart vonala látszik.

A finnei és a quarnerói öböl hosszan a legsimább dunai hajómenet nyugodtságával uszott velünk a Villám. És mi ezen órahosszágig tartó egyhangú utazás alatt elcselödvé tettünk megjegyzéseket a mi kedves Adriánk lonhaságára. A sik tengerre kijutva azonban hajónknak elejénte megfoghatatlan himbálódzása más irányba terelte figyelmünket. A mindinkább erősebbé váló ingás általános tetszéssel találkozott. Csaknem mindnyájan a hajó oldalkorlátjához siettünk és érdeklődéssel szemléltük a felénk törő hullámokat, a melyek kisebb-nagyobb elhajlásra kényszeríték hajónkat. A rendszeren nagyobb elbillenést aztán jökedvően meg is éljenzettük.

„Ez már sikerült hullám volt!” Szokta mondani egyik bajtársunk.

De a láthatáron, az immár rég elmaradt partok felől előbb homályas, majd egyre sötétülő alakban kezdtek előtűnni a tengeri vihar hírnökei. A bóra elkerülhetetlenül közeledik — mondta egy matróz.

A hajónk felé rohanó hullámok egyre emelkedtek és annak 60—70 foknyi elhajlását követelték. Így már aztán kezdett a mulatság kellemességéből veszteni és a tenger hullámzásának nagyszerű látványában gyönyörködő sürü sorok lassanként megrázkáltak. Női utazótársaink különös érdeklődést kezdtek tanusítani a tengeri jármű melyekben fekvő helyiségei iránt. Csakhamar követték őket az „erösebb-nem” tagjai is, úgy hogy az imént még oly népes és lelkes karzati közönséget már csupán néhány képviseltük. De mi is komolytűnt: a testek egyensúlyának fizikai tétele fölött elmelkedve.

A fehér tarajú, ágaskodó hullámok egymással versenyezve látszóttak hajónkat támadni. Itt egy delfin vörhenyes háta tűnik fel a mint gyors uszással meg-meg közelíti a hajót, s mohón kapja be a ledobott ételdarabokat.

„A ezápa, a ezápa!” kiáltják néhányan közülünk, szentül meggyőződve lévén, hogy a következő pillanatban már felénk tájta óriási száját.

De íme a borzalmasan habörgő tenger egy-egy hullám-taraja kíméletlen erővel önti végig a fedélzetet és elmossa útjából a könnyen mozgó tárgyakat. Mi pedig görcsösen kapaszkodunk a hajó árboczába és korlátjaiba, bölesen belátva, hogy támasztékunkat eleresztve a tengerbe gurulás eshetőségének is ki vagyunk téve. A fedélzeten hagyott bóröndjeink a hajó időközönkénti mely oldalradülésénél a megfelelő korláthoz esznek, hogy a következő perczben a másik oldallal jöjjenek közelebb érintkezésbe.

A haragvó tengerre a komor felhőtől terhes égbolt botul. Viz és ég mindenfelől. Kísded hajónkakat mint egy dióhéjjal játszik a roppant elem.

A hajó belsejében rejtőző utasok nyögése mind sürűbben hallszik. Mi is mennénk hozzájuk, be a kórteremmé változott szalonba, de nem tehetünk két lépést sem az elbukás veszélye nélkül. Megadással viseljük hát sorsunkat, mely az elemek e tomboló játékanak végig szemlélésére kárhoztat.

De nézzük csak! A vihar hatodik órájában a távolba tekintő szem egy sötétlen keklő hegylance körvonalaín akad meg. És mintha az eddig ágaskodó vízi szörnnyek is meglepődőnek e látományra: békülésre hajlandóvá lesznek. De ideje is már! A társaság legnagyobb része a tengeri betegségtől meggyötörve, epedve várja már a partra szállás pillanatát.

A nap is előbúvik a felhők mögöl; az utasok rendbe szedik máhalkát és sürti csoportokban, egymással évelödvé tárgyalják az atéit út borzalmait. A fődétzet újra megnépesül és oly jól esik gyönyörködni a lomha Adria kékes zöld tükreben.

A hajó kedves frissességgel röpit bennünket az olasz partok felé és a gyönyörű fekvésű tengerparti városka látása elfeledtetni velünk a kiállott gyötrelmeket.

(Folytatás következik.)

kedést arra korláttal el kellett zárni. A *Nagy-Dunánál lévő vattagyár kazinházának tetőzést valóságilag leszlette a vihar.* — Szerencsétlenség — hula az Égnek: — nem történt. A borzasztó viharra kellemes, hűvös este következett és azóta a levegő lehűltnek látszik. — A Rokus temetőbe pedig százaszámra földül a közönség, hogy megnezzék azt az óriási romhadmazt, mely a kápolna tetőzéstől és tornyától lett. — A kápolna tornyának ledőlte csak újabb memento arra, hogy épületeinket, különösen középületeinket — erősítsük meg.

Érdekes kis statisztika Baja városáról. A m. kir. központi statisztikai hivatal külön lenyomatban adta ki „a magyar korona országainak 1900. évi népszámlálása” című művének Baes-Bodrogh vármegyére és Baja, Szabadka, Újvidék és Zombor törvényhatósági joggal felruházott városokra vonatkozó részét. Igen érdekes és tanulmányos adatokat találunk a füzében városunkról, melyeket az alábbiakban foglalunk össze: Baja város területe 15,053 kat. hold; lakosságának száma 20,361. — A lakosság, számát arányítva a város területéhez — legnépesebb Baja városa, amennyiben itt minden 1200 □ölnyi területre jut egy lakos. Utána Újvidék következik, ahol körülbelül 1 kat. holdra jut egy lakos, s végre Zombor, ahol körülbelül minden két holdnyi, s Szabadka, ahol majdnem minden két holdnyi területre esik egy-egy lakos.

30 esztendővel ezelőtt városunk népessége 18,169 lelket számlált, s így a szaporodás három évtizeden át — alig tesz ki 10-5%-ot. — 1880-ban 19,241 lakosa volt városunknak és így a szaporodási arányszám a lefolyt két évtized alatt: 5-9%. A legutóbbi tíz év alatt lakosságunk mindössze 1-3%-al szaporodott, mert Bajának 1890-ben 19,485 lakosa volt. Följegyzésre érdemes az a sajnálatos körülmény is, hogy a vármegyében Baja város foglalja el a legutolsó helyet a népesedés terén.

A mi a *nősülési viszonyokat illeti*, — mert erre is van egy „a férfi és a női nem egymás közötti aránya” című alá rejtett rovat a statisztikában, — azok a *legkedvezőbbek Baja városában*. Félretekintés kikerülése céljából, nehogy a házassulandó ifjak kapva az alkalmat mind ide tudjanak, előre is kijelentjük, hogy nem az ugynevezett „jó pártik” számát tekintve tartjuk kedvezőknek Baján a nősülési viszonyokat, — mert a szóban forgó statisztika a „jó pártik”-nak nevezett leányok számarányára nézve felvilágosítást nem nyújt, — hanem egyszerűen csak azért, mert *Baján minden ezer lakóra 482 förfel szemben 518 nő esik s még ha hamarjában minden bajai legény megmósulna is, még akkor is minden ezer lakóból 36 nő maradna pár nélkül.*

Családi állapotra nézve van Baján: Nőtlen és hajadon: 10,716; házasság: 7997; özvegy: 1627 és törvényesen elvált: 21. Ezer lakóra tehát esik Baján 526 nőtlen, vagy hajadon, 393 házasság, 80 özvegy és 1 törvényesen elvált.

Erdekes, hogy „*bátatos kis özvegy*” szintén *Baján van legtöbb és a kutató szerető érdeklődőknek azt is elárulhatjuk*, miszerint városunkban összesen 7997 házasságban lévén, — *egynek föltétlenül bigámiaiban kell élnie.*

Eljegyzés. *Neubauer* Alajos helybeli lisztkereskedő és malomtulajdonos eljegyezte *Gorzó* Malvina kisasszonyt Kaposvárról.

Hirtelen halál. *Schäffer* N. koreszmáros, kinek ezelőtt évek hossza során át a Pontyhoz címzett koreszmája volt a Sugovicza parton, a Jovánovics-féle házban, m. hó 30-án este az utcán sétált. Egyszerre hirtelen rosszul lett vett rajta erőt és az utcán összeesett. Mire lakására vitték, már meghalt.

A középiskolai tanárok szabadkai kongresszusa. Szabadka város közönsége e hó 3., 4. és 5. napján látta vendégeit a magyar középiskolai professzorok munkás taborát, hol a miniszter képviselőjének jelenlétében megtartották ezidei kongresszusukat. A sok kiváló vendéget ünnepélyesen fogadták Szabadkán és kitünő vendégszerettel látták a kollegák. A kongresszus programja a következő volt:

Julius 4-én, csütörtökön: I. *Beöthy* Zsolt elnök megnyitó beszéde. Üdvözlések. II. Hivatalos jelentések. *Négyesy* László föltitár évi jelentése. *Müller* József pénztáros évi jelentése. *Tiber* Ágost évi jelentése a segélyező alap pénztáráról. A számvizsgáló bizottság jelentése. Költségeloirányzat 1902/3-ra. III. Előadások. I. *Alexander* Bernát (Budapest): Műveltségünknek egy elhanyagolt forrása. 2. *Tomes* Gusztáv (Szabadka): A rendtartás fegyelmi intézkedése. 3. *Kemény* Ferencz (Budapest): A tanári lelkiismeretről. IV. Választás. A közgyűlésen választandó új választmányi tagokra szervezés. Déli 1 1/2 órakor a Nemzeti Kaszinó termében Szabadka város közönsége állal a vendégek tiszteletére rendezett disztribúció. Délután 4 órakor kirándulás Szabadka sz. kir. város földmives iskolájának megtekintésére. Indulás a Nemzeti szálloda előtti megálló helyről külön villamos vasúti kocsiok. A kik a földmives iskolába nem mennek, azok délután 5 és 6 órakor ugyancsak a megjelölt helyről külön vasúton indulnak *Palics* gyógyfürdőbe. 6 1/2 órakor *Palics*on sétahangverseny. 9 órakor *Palics* taván tüzijáték. *Julius 4-ikén, péntek.* A közgyűlés második napja: Délelőtt 8 1/2 órakor választmányi ülés az új

választmányi tagokkal. 9 órakor a közgyűlés folytatása. *Napirend:* I. Előadások. 1. *Endrei* Ákos (Kaposvár): A magyar nyelv és irodalom új tanítás-tervének végrehajtásáról. 2. *Bleyer* Jakab (Sopron): A gymnasiumi német nyelvtanítás módszere és feladata. 3. *Négyesy* László (Budapest): Magyar nyelvtudományi társaság. II. Indítványok, a mennyiben a közgyűlés megnyitására érkeztek. III. A közgyűlés berekesztése. Délután átrándulás Újvidékre. *Julius 5-én, szombat.* Az újvidéki látóvalók megtekintése. tanintézetek, selyemgyár stb. Kirándulás Péterváradra, Kamenicra (helyi hajóval).

Csuka Ferencz ó-kaniszi tárczaírói. — tárczarovatunk zseniális „*Kaniszi Ferencz*”-ét a „*Vidéki Hirlap*” Országos Szövetsége — mint a „*Bajai Hirlap*” belmunkatársát — rendes tagjainak sorába fölvetve.

Bajai telefon-mizériák. (A postafőnökség figyelmébe!) Több helybeli telefon-előfizető panaszoslevelet küldött be hozzánk a telefon-összeköttetéseknek lassú és alig kivárható eszközlése miatt. Akárhányszor perczekig kell várakozni, míg a „Központi” felel a fölhívásra. — Utána járva a dolognak, megtudtuk, hogy a késedelmes összeköttetéseknek egyik főoka az, hogy a telefon kezelésére nincsen külön hivatalnok kirendelve, hanem az amúgy is sokszorosan elfoglalt, kevés számú távirada-személyzetnek egyszer egyike, más-szor másika kezeli a telefont is; s ha azután történetesen mindannyian el vannak foglalva a távirással, az a telefon-előfizetők idejének rovására megy. Reméljük, hogy az új postafőnök méltányolni fogja a telefon-előfizetőknek ezt a jogos panasztát és segít ezen a tarthatatlan állapotban.

Elhunyt plébános. *Garay* Károly bácsi plébános életének 58-ik, aldozarságának 35-ik évében meghalt. A bácsi plébániának az érsek által kirendelt adminisztrátora: *Evetovics* János bajai káplán.

Uj bácsmegeyi honpolgár. *Graunig* Jeremiás Lipót, bács-almásai gőzmalomtulajdonos, a belügy-miniszter határozatával a magyar állampolgárok közé felvételre és a napokban tette le *Karácsony* Gyula kir. tanácsos, alispán kezébe az állampolgári esküt.

Delafrikai kiviteli kereskedelmünk érdekében. A kereskedelemügyi miniszter fokozott figyelmet kíván fordítani a Dél-Afrikában beállott békés viszonyok közepette arra, hogy a termékeink kivitele szempontjából fontos ottani piacot megszerezhesse. A keresk. miniszter *Transval* és *Orange* köztársaságok, továbbá *Fokföld* és *Natal* gyarmatok kereskedelmi, forgalmi és piaci viszonyainak tanulmányozása céljából Odesszába szaktudósítót küldött ki azzal a feladattal, hogy kutassa azon kedvező piaci konjunktúrákat, melyeknek gyors kihasználásával az ottani piacokhoz lért hódíthatnánk. Hogy e kiküldetés minél sikeresebb legyen, a *szepedi kereskedelmi és iparkamarához*, intézett leiratával fölhívja a miniszter az érdekelteket, hogy a saját érdekkörük szempontjából fönnforgó óhajaikat, vagy észrevételeiket a kamara útján tudassák a miniszteriummal és igyekezzenek kivitelre alkalmas czikkeik számára az ottani piacot lehetőleg gyorsan biztosítani.

Diszpolgár választás. Ó-Becse közgyűlése *Than* Károlyt, a híres tudóst, a budapesti műegyetem tanárát, a község nagynevű szülöttét diszpolgárrá választotta és *Than* Károly nevéről egy utcát nevezett el.

Éjjeli telefon szolgálat Szabadkán. A szabadkai kereskedelmi egyesület feliraltban kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy mint más városokban, úgy Szabadkán is az éjjeli telefon szolgálatot engedélyezze. A költségtöbbletet az unjonnan belépő előfizetők díjaiból vélik fedezhetni.

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. leány és fiu-biztosító intézetbe folyó évi június hóban 1975 jutalékra irattatott be és nászjutalékok fejében 56789 K. 58 fill. fizetett ki. 1902. január 1-től június hó 30-ig beírt összes jutalékok száma 5906 és a kifizetett nászjutalékok összege 308371 K. 75 fill. — Részletes magyarázatot nyújt és felvételeket eszközöl a *Vezérúgynökség*, *Baján, régi Fűrdő-utca 357. szám.*

Kereskedelmi alkalmazottaink érdekében. Baján is tetszésre és visszhangra fog találni bizonyára az a mozgalom, melyet a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete indított — a keresk. alkalmazottak *kielelő agykorai biztosításának és teljes vasárnapi munkaszünetének* törvénybe iktatása érdekében. Az imént nevezett egyesület terjedelmes memorandumot intézett cz ügyben az országgyűlés képviselőházához.

Tűzeset a külvárosban. E hó 3-ára virradó éjjel, erős szélvész közben — kigyulladt a Flórián-utczában *Katz* Nándor tulajdonát képező ház — és csak az idejekorán megjelent honv. huszárságnak s tűzoltóink szorgos munkájának köszönhető, hogy a tűz tovább nem harapódzott. A kigyullt ház nádtözeget teljesen leégett. A tettest nyomozza a rendőrség.

Öngyilkos bajai czipész. Mint Budapestről értesítik lapunkat: *Komlósi* József Sándor, bajai születésű 39 éves czipész, a Stefánia-utj mester-séges jégpályán egy fára felakasztotta magát. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Nyílt kérelem Baja város mélyen tisztelt közönségehez.

A helybeli sz. Ferenczrendi zardatepplom stílszerű kifestése és régi ablakainak fűvegletmény-nyel való megújítása munkában lévén, a nagy költségek fedezéséhez kérjük Isten nevében a m. t. közönség szives hozzájárulását. Templomunkat Isten mellő hajlekavá, a nagy esodatedóv sz. Antal buzgó tiszteinek kedves szentélyévé, a csüggedtek és fáradtak kellemes menedékhelyévé szeretnők tenni, s ezzel a bizonyára Baja városához illő templomná is lesz. E nemes, önzetlen szándékunk mielőbbi megvalósítására ellentálatlanul ösztön-zött bennünket azon edes meggyőződés, hogy a bajai hívek kiváló előszeretettel tisztelik templomunk Védőszentjét, páduai sz. Antalt, s épp ez okból bizalomteljesen reménykedünk is a jó szívek aldozatkezségében. Minden adomány a zárdába küldendő, s minden beküldött összeget köszönettel fogunk nyilvánosan nyugtázni. Isten az ő dicsősé-gere, az ő házában ékesítésére jó szívet adott filléreket sz. Antal hathatós közbenjárására kétség-kívül sokszorosan fogja az adakozóknak vissza-teríteni. *P. Martinov Fortunát* zardafőnök.

Nyíltér*)

Borivóknak, kik a bort savanyúvívvel szedetik vegyíteni, mindenképp ezt a

WATTONI-FELE

GIESSHÜBLER

legfőbb övnyes

SAVANYU-KUT

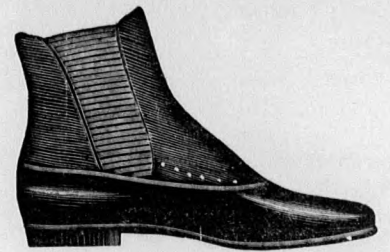
Ujandható: E víz közömbösíti a bort savat és az italnak kellemes, ingerlő mellékzót ad, annélkül, hogy a fókátérre festené.

(*)E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

Központi Szálloda épületében levő

CZIPÉSZ-ÜZLETEMET

a csiztercezi rendház mellett lévő **Millassin-féle házba**

(a róm. kath. plébánia templom áttellenében) helyeztem át.

Egyben kérem a n. é. közönség további szives pártfogását, maradtam

teljes tisztelettel

WEISZ HENRIK czipész.

7909. szám
tkv. 1902.

Ujabb árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírószág mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Lemberger Armin** bajai ügyvéd által képviselt **bajai kölcsonös segélyező egylet** végrehajtatójának, **Genál József** b.-vaskuti lakos végrehajtást szonvedő ellen 1200 korona tölke és járulékal kieltetésé miatti ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén a bács-vaskuti 1071. sz. betétben A. I. 9. sorsz. Várhely dűlőben fekvő 6828. hrsz. és 15. sorsz. a Steinberg dűlőben fekvő 8590. hrsz. ingatlanra 750 korona kiáltásai árban a beadott utóajánlat folytán **Bács-Vaskut közégyszágánál 1902. év augusztus hó 2-ik (második) napjának d. u. 2 órakor** ujabb bírói végrehajtási árverés alá fog becsajátni azzal, hogy az utóajánlattevő a bajai kölcsonös segélyező egylet által beígert 165 koronánál alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók kivéve az utóajánlat tevőt tartoznak a kiáltásai ár 10 %-al készpénzben v. ovadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy neki a bírószágnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismerégnél átsegáltatni.

A kir. járásbírószág mint tkvi hatóság.
Baján, 1902. évi június 13-án.

Temmer,
kir. járásbíró.

Táncoktatás.

A tisztelt szülők és a tánckedvelő ifjúság szíves tudomására hozom, hogy a „**Bárany Szálló**“ nagytermében — úgy esztetikai és társalgási illemszabályokból, mint kör- és társas salon táncokból **6 hétre terjedő**

TANFOLYAMOT

nyitok, különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik. A most divó nagyon sok új táncok közül a tanítványoknak szabad választást engedek.

Beiratások elfogadhatnak

ifj. **Wagner Antal úr**

könyvkereskedésében, ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető, valamint a tánczhelyiségben naponta d. e. 9—10 óráig.

A tanítás kezdetét veszi **július hó 6-án, vasárnap d. u. 5 órakor.**

Felkérem a tisztelt szülőket, hogy beiratásaikat addig eszközölni sziveskedjenek, nehogy a tanítás fennakadást szenvedjen. Akik igényt tartanak arra hogy náluk tisztelem tegyen, sziveskedjenek ezen óhajukat velem tudatni.

Baja város intelligens közönsége szíves támogatását a multban megköszönve s ez alkalommal kérve, vagyok

Baja, 1902. június hóban

kiváló tisztelettel

kabai Tany József

salon-, ballett-tánc és illem tanár Budapestről.

Dra. G. Schmidt főorvos és tisztiorvos-féle

FÜLOLAJ

gyógyít időszakos siketséget, fül-fájást, fülzúgást és nagyothallást még idült esetekben is.

Egyedül kapható üvegje 2 forintért a

Steiner Mihály városi gyógyszertárában
TEMESVÁROTT.

7754. szám.

tkv. 1902.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a visszárverést **Hesser Gyula** bajai ügyvéd által képviselt **Gyurinovich Jolán, Katalin és Máriának** kérelme folytán, **Gyurinovich Kálmán** végrehajtást szenvedett, úgyis mint késedelmes vevő ellen 2110 kor, 80 fill hátralékos vételár, ennek 1898. évi szeptember hó 17-től járó 5% kamatai, 24 kor, ezuttal és a még felfemerülendő költségek követelése kielégítése végett, az 1881. LX. 1.-cz. 144. és 185. §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő a bajai 980 sz. betétben A II. 1-2. sorszám a. foglalt 6117. és 6118. hrsz. ingatlanokra 1022 kor, kikiáltási árban, a bajai 987 sz. betétben A I. 988. hrsz. ingatlanra 120 kor, kikiáltási árban — Gyurinovich Kálmán késedelmes vevő kárára és veszélyére, bánatpénzének elvesztése mellett ezennel elrendeli és annak Baján a tkvi. árverési helyiségében **1902. évi augusztus hó 4-ik napjának d. u. 3 óráját** kitűzi, a midőn a fentebb körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladhatni fog.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kérelemhez tegyék le.

Baján, 1902. évi június hó 12-én.

A kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Romátka
kir. albiró.

2559. szám

kíg. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Vaskut községben a 600 korona fizetéssel javadalmozott **végrehajtói állás** lemondás folytán üresedésbe jöven, felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi július hó 20-ig** alulírt hivatalomhoz annál is inkább küldjék be, mert a később érkező folyamodványokat tekintetbe nem veszem.

Baján, 1902. évi június hó 27-én.

Vojnits Máté s. k.
főszolgabíró

Pormentesítő olaj!

Elismert legjobb szer

a por eltávolítására
éttermek, kávéházak, hivatalok,
iskolák, üzletek és irodákban,

a tisztaság fentartása és az
egészség megóvása czéljából
kiválóan ajánlható.

Kilónként egy korona.

EGYEDÜL KAPHATÓ:

Lázár Sámuel optikusnál

B A J Á N.

Eladó ház.

A Sárkány-uteza 51-ik szám alatt
jókarban álló eszerépfedeles ház
jutányos áron
szabad kézből eladó.

Le Griffon

valódi francia
szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Egyedüli

ÉS FELÜLMULHATATLAN A
STELLA-féle szobapadló-lack

a törvényszéki bejegyzett „**Oroszlán**“
védjeggyel,

- a **STELLA-féle** szobapadló-lack ezidő szerint legjobb a szobapadlók beeresztéséhez,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lack ad legszebb fényt a padlóknak,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lack tartja meg legjobban az eredeti színét,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lackkal befestett padlókat közönséges vízzel, vagy száraz ruhával kell tisztítani,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lackkal befestett padlókat 3 éven belül nem kell újból festeni,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lack nem ad kellemetlen szagot,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lack a padló befestése után 1 óra múlva tökéletesen száraz,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lackkal befestett szobában fereg nem terem,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lackkal befestett szobák a legegészségesebbek,
- a **STELLA-féle** szobapadló-lack kapható mindenféle színben.

Nagy raktár:

RÓZSA LAJOS

fűszer-, csemege- és festék-kereskedésében

a „Fehér kutya”-hoz **BAJÁN**

— **KOSSUTH LAJOS-UTCZA.** —

BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET

GRAUAUG J. LIPÓT

BAJÁ.

DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZBAN.

Eszközöl előnyös feltételek mellett:

Váltóleszámitolásokat. Felzalog-kölcsönöket.

Tőzsdei megbízásokat.

Váltó- és utalvány beszédéseket.

Előleget nyujt értékpapírokra.

Szelvény-beváltás.

Értékpapírok, sorsjegyek, bel- és külföldi pénznemek
vétele és eladása.

Osztálysorsjegyek eladása.

Élet-, tűz-, jég-, baleset- és szállítmány-biztosítások a
legolesőbb díjtételek mellett eszközöltetnek.

Az **árúosztály** már ez idő szerint elfogad megbízásokat és
eszközöl köteleket a jövő idényü **pirszén-szállításokra.**